

II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 29. april 1994

om en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 85

(IV/34.456 — Stichting Baksteen)

(Kun den nederlandske udgave er autentisk)

(94/296/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikler 85 og 86⁽¹⁾, senest ændret ved akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse, særlig artikel 6 og 8,

under henvisning til anmeldelse af Stichting Baksteen af 19. august 1991, jf. artikel 4 i forordning nr. 17, vedrørende en række aftaler mellem nederlandske fabrikanter af teglsten,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 28. januar 1992 om at indlede proceduren i denne sag,

under henvisning til den nye anmeldelse af 10. september 1992, indgivet i overensstemmelse med artikel 4 i forordning nr. 17, vedrørende en aftale indgået mellem Stichting Baksteen og de vigtigste nederlandske teglstensfabrikanter den 25. august 1992,

under henvisning til offentliggørelsen af anmeldelsen indhold i hovedtræk⁽²⁾ i overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17,

efter høring af Det Rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

A. Deltagerne i den anmeldte aftale

- (1) Omstrukturerings- og saneringsaftalen for teglstenssektoren i Nederlandene blev indgået den 25. august 1992 mellem Stichting Baksteen og følgende nederlandske teglstensfabrikanter:
- Boral Nedusa Baksteen BV
  - De Jong van Lekkerkerk Holding BV (Desimpel)
  - Koramic Baksteengroep BV
  - Rodruza BV
  - Steenfabriek »De Rijswaard« BV
  - BV Steenfabriek Huissenswaard
  - Teenwen BV
  - L. J. Duijs Steenfabrieken BV
  - C.R.H. Kleiwaren Beheer Bv
  - Daas Baksteen BV
  - Steenfabriek Zennewijnen BV
  - Steenfabriek »De Waalwaard« BV
  - Hagens Steenfabrieken BV
  - Baksteen Helden BV
  - Smeijers & Voortman BV
  - Steenindustrie Strating BV

B. Produkter omfattet af aftalen

- (2) De produkter, der er omfattet af aftalen, er mursten til byggesektoren fremstillet på grundlag af en

⁽¹⁾ EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.

⁽²⁾ EFT nr. C 34 af 6. 2. 1993, s. 11.

formet lermasse, som brændes i en ovn, dog med undtagelse af de såkaldte facadesten, der er dyrere, og mursten af »engineering«-typen.

I almindelighed skelnes der på efterspørgselssiden mellem tre kategorier af sten: almindelige sten, facadesten og »engineering«-sten; de almindelige sten anvendes til almindelige byggearbejder, facadesten er dyrere og fremstilles eller anvendes specielt med det formål at højne facadernes udseende, medens »engineering«-stenene opfylder en række højere kvalitetskrav til modstandsdygtighed og holdbarhed.

Der er imidlertid en så høj grad af substitution mellem disse produkter på udbudssiden, at det almindelige marked for sten i sin helhed betragtes som referencemarked for produkterne.

- (3) Brændte teglsten konkurrerer med en lang række alternative bygge- og overfladebehandlingsmaterialer, herunder cellebeton, letbeton, kalksandsten og plader af aluminium, stål, plastmaterialer eller træ. De største ulemper ved at anvende teglsten som byggemateriale er dels, at de er mere arbejdskrævende end de andre materialer af større dimensioner og dels, at deres varmeegenskaber er begrænsede. Til gengæld er fordelene brugsmæssig fleksibilitet, ringe vedligeholdelsesudgifter, stor brandsikkerhed og god lydisolation.
- (4) Samhandelen med teglsten inden for Fællesskabet er meget begrænset på grund af vægten af materialet, hvis ringe egenverdi harmonerer dårligt med de høje transportomkostninger; da transportomkostningerne er specielt høje i forhold til produktionsomkostningerne, er transport over lange afstande lidet rentabel.

endvidere afføder nationale normer og forskrifter, der har rod i lokale byggetraditioner, en række problemer med hensyn til eksport. Derfor er teglstensindustrien fortrinsvis en lokalindustri; de fleste teglværker sælger deres produkter inden for en radius af 70 km fra fabrikken, hvilket betyder, at teglstensmarkedet har en regional struktur. Dette forhindrer imidlertid ikke, at eksporten i Nederlandene udgør op mod 25 % af den nationale produktion; som følge af landets størrelse og af historiske, geografiske og geologiske grunde er de nederlandske producenter ikke langt fra deres udenlandske kunder, især tyske, men også belgiske og britiske kunder. Markederne er imidlertid stort set regionale og eksporten overskrider sjældent mere end én enkelt grænse.

Den nederlandske import fra Belgien og Tyskland har i 1992 udgjort 7 % af det nationale nederlandske behov.

- (5) På det nederlandske marked for teglsten opererer ca. 25 virksomheder, og de parter, der har indgået

aftalen, tegnede sig ved aftalens indgåelse for ca. 90 % af kapaciteten i Nederlandene og dækkede ca. 85 % af salget af teglsten i Nederlandene. Den samlede omsætning i løbet af et regnskabsår i hele den nederlandske teglstensindustri ligger på omkring 200 mio. ECU.

C. Baggrunden for aftalen og situationen i sektoren

- (6) Den 19. august 1991 anmeldte den nederlandske sammenslutning »Stichting Baksteen« (som er oprettet af og repræsenterer syv nederlandske teglstensfabrikker) en række aftaler, der var blevet indgået mellem nederlandske teglstensfabrikker, og som havde til formål at rationalisere produktionen med henblik på at afskaffe eller forebygge overkapacitet.

Efter en indledende undersøgelse af sagen modsatte Kommissionen sig imidlertid formelt denne første plan og meddelte parterne, at den agtede at træffe en midlertidig beslutning på grundlag af artikel 15, stk. 6, i forordning nr. 17, for at ophæve bødefritagelsen for perioden efter anmeldelsen. De foreslåede foranstaltninger i denne første saneringsplan, som var udarbejdet for at afhjælpe en situation med strukturel overkapacitet i teglstenssektoren, var nemlig uhensigtsmæssige og kunne ikke begrundes med henvisning til krisen i teglstenssektoren, eftersom de gik langt ud over, hvad der var nødvendigt for at nå det planlagte mål.

Foruden en tilskyndelse til en definitiv nedlæggelse af produktionskapacitet indeholdt planen bl.a. følgende foranstaltninger:

- en aftale vedrørende fastsættelse af produktionskvoter, som blev yderligere skærpet gennem et bødesystem, og som ville medføre en kvantitativ fordeling af så godt som hele den nederlandske teglstensproduktion
- systematisk opkøb på de deltagende virksomheders vegne af andre producenter eller disse andre producenters produktionsafdelinger og fuldstændig og uigenkaldelig nedlæggelse af den opkøbte produktion
- en direkte sammenkædning mellem aftalen inden for teglstensektoren og visse forpligtelser for de samme teglstensfabrikker med hensyn til produktion af fliser.

Efter Kommissionens stillingtagen og meddelelse af klagepunkterne, som blev fremsendt til parterne i begyndelsen af 1992, har disse opgivet deres

oprindelige plan. Deltagerne i Stichting Baksteen har imidlertid gennemført en første serie lukninger omfattende i alt 150 mio. teglsten.

- (7) Efter en ny og dybtgående undersøgelse af situationen og udviklingen på markedet er de samme producenter imidlertid nået til den konklusion, at en samordnet reduktion af produktionskapaciteten er absolut nødvendig for at løse de problemer, som i adskillige år har plaget den nederlandske teglstenindustri, og som kan sammenfattes således:

- de nederlandske teglstenslagre lå ved udgangen af 1991 på 448 mio. sten, hvilket udgør næsten 32 % af de nederlandske virksomheders samlede salg af teglsten. Det anses inden for sektoren for rimeligt, at lagrene udgør ca. 20 % af afsætningen, men et lager på 32 % overskrider klart denne kritiske tærskel, og de finansieringsbyrder, som opretholdelsen af denne uudnyttede overskudskapacitet indebærer, er for høje. Denne overskudskapacitet skyldes først og fremmest den teknologiske udvikling (indførelse af nye produktionsmetoder og opførelse af større anlæg for at udnytte stordriftsfordelene) og en ugunstig udvikling i efterspørgslen. Det skal i denne forbindelse understreges, at udviklingen i efterspørgslen er af strukturel art og direkte skyldes det konstante fald i forbruget af teglsten i forhold til andre byggematerialer (dvs. salg af teglsten pr. 1 000 hfl. anvendt til opførelse af bygninger). Det viser sig, at dette relative forbrug af teglsten er faldet med 20 % i de sidste fem år, og det falder stadigt. Denne udvikling er langt fra afsluttet som følge af de alternative materials prisfordel og de bedre resultater, der er opnået med disse, hvilket forklarer den stadig stærkere tendens til at erstatte bærende murværk med beton og stål og anvende pladematerialer i stedet for facademursten.

Under disse omstændigheder — og som følge af de negative udsigter for udviklingen i salget på mellemlang sigt — må væksten i lagrene anses for en varig tendens, hvilket på kort sigt vil resultere i et forhold mellem lagre og salg, som kun vanskeligt kan accepteres

- udnyttelsesgraden for den installerede kapacitet hos de syv virksomheder, som udgør »Stichting Baksteen«, var i 1989 endnu på 93 %, men faldt med 10 % til 83,4 % i 1991. Da fremstillingen af teglsten er en meget kapitalintensiv aktivitet, som er karakteriseret ved meget høje faste og

delvis faste omkostninger, er de samlede produktionsomkostninger pr. enhed meget følsom over for kapacitetsudnyttelsesgraden. I denne specielle sektor, hvor de faste og delvis faste omkostningers andel i forhold til prisen af fabrik er meget høj, må kapacitetsudnyttelsen nødvendigvis maksimeres for at opnå et normalt rentabilitetsniveau. Derfor kan den nuværende alt for lave udnyttelsesgrad i økonomisk henseende kun vanskeligt opretholdes på lang sigt.

I betragtning af den eksisterende uligevægt mellem udbud og efterspørgsel, som på den ene side skyldes den ugunstige markedsudvikling og det stærke fald i efterspørgslen og på den anden side den kraftige stigning i lagre og overkapacitet, kan der næppe forventes en forbedring i denne udvikling på mellemlang sigt

- derudover er den gennemsnitlige rentabilitet ved levering af 1 000 teglsten ligeledes faldet betydeligt; siden 1980 er prisen på 1 000 teglsten faldet med ca. 30 %
- kombinationen af alle ovennævnte faktorer har medført, at de involverede virksomheder i de seneste år har oplevet et betydeligt fald i driftsresultaterne, ja endog driftstab, og ifølge de foreliggende oplysninger kan der ikke på mellemlang sigt forventes en varig forbedring af situationen.

- (8) Under disse omstændigheder er det parternes vurdering, at der må gøres en indsats for gradvis at genskabe en varig balance mellem udbud og efterspørgsel for således at rette op på en krisesituation, der karakteriserer sektoren.

Den 25. august 1992 blev der indgået en ny omstrukturings- og saneringsaftale inden for teglstenssektoren i Nederlandene, denne gang omfattende 16 virksomheder og med det formål at gennemføre en samordnet reduktion af produktionskapaciteten for teglsten på 217 mio. enheder. Denne aftale er genstand for nærværende beslutning.

D. Aftalens nuværende indhold

- (9) Størrelsen af kapacitetsnedskæringerne er fastsat på grundlag af følgende faktorer:
- situationen inden for teglstenindustrien i Nederlandene i 1991, hvor kapacitet, produktion, salg og lagre lå på henholdsvis 1 783 mio., 1 471 mio., 1 390 mio. og 448 mio. teglsten

- prognoserne fra EIB (Economisch Instituut voor de bouwnijverheid), hvorefter der kan ikke forventes nogen større vækst i efterspørgslen på mellemlang sigt; således skulle salget i 1993 ligge på omkring 1 300 mio. teglsten
- det princip, at de varige lagre kan udgøre indtil 20-22 % af afsætningen, men ikke mere
- den kendsgerning, at i denne særlige sektor, som er karakteriseret ved en af de højeste kapitalintensiteter blandt fremstillings erhvervene, er kapaciteten kun rentabel med en meget høj udnyttelsesgrad.

Ud fra disse principper er aftalens parter nået til den konklusion, at en kapacitetsnedskæring på 200-220 mio. teglsten er nødvendig, hvis balancen mellem udbud og efterspørgsel skal genskabes på mellemlang sigt, samtidig med at der tages hensyn til en gradvis reduktion af lagrene.

- (10) Ifølge aftalen forpligter fire nederlandske teglstensfabrikanter sig til definitivt og uigenkadeligt at lukke syv produktionsanlæg. Denne foranstaltning vil reducere den strukturelle overkapacitet med ca. 217 mio. teglsten. De pågældende virksomheder forpligter sig ligeledes til
- ikke længere at fremstille keramiske byggematerialer på de syv produktionssteder, som nedlægges, og denne forpligtelse gælder for en 30-årig periode (denne forpligtelse overføres automatisk til køberne i tilfælde af salg af disse anlæg)
  - inden for en periode på 30 år ikke at sælge det afmonterede produktionsudstyr med henblik på forøgelse af produktionskapaciteten inden for en radius på 500 km fra den nederlandske grænse (denne forpligtelse overgår til eventuelle købere, også selv om disse er etableret uden for dette område).

Et bødesystem skal sikre, at disse forpligtelser overholdes, og parterne accepterer princippet om, at uafhængige eksperter skal kontrollere den definitive lukning af deres anlæg.

- (11) Denne saneringsaktion skal støttes finansielt af de 16 virksomheder, der har indgået aftalen, og som fra 1. oktober 1992 og i en periode på fem år (en periode, som eventuelt vil kunne reduceres), indbetaler bidrag til en udligningsfond, der administreres af Stichting Baksteen. Hver virksomhed skal indbetale et bestemt beløb (20, 15 eller 6 hfl.) pr. 1 000 producerede teglsten og forpligter sig til at meddele samtlige detaljerede oplysninger vedrørende sin årlige produktion til Stichting Baksteen, som er

forpligtet til ikke at videregive disse oplysninger til de andre parter.

De midler, som på denne måde administreres af Stichting Baksteen, vil blive tildelt de parter, som definitivt har reduceret produktionskapaciteten — i form af bidrag til dækning af omkostninger ved lukning, herunder bl.a. de sociale omkostninger, lukningen medfører. Uafhængige eksperter skal fastslå, at den definitive lukning af anlæggene har fundet sted.

- (12) Der er på centralt niveau indgået en social aftale med fagforeningerne, og Stichting Baksteen har fået til opgave at overvåge gennemførelsen af denne aftale. Parterne skal i forbindelse med gennemførelsen af denne omstrukturering bestræbe sig på i videst muligt omfang at fremme en genplacering af det berørte personale under overholdelse af de lovmæssige og/eller aftalemæssige forpligtelser, der er gældende i Nederlandene.
- (13) De parter, der har indgået denne aftale, har strengt forbud mod at skabe ny produktionskapacitet i finansieringsperioden, og »Stichting Baksteen« har i denne forbindelse udarbejdet en liste med angivelse af hver deltagers aktuelle produktionskapacitet.

Erstatningsinvesteringer er tilladt, i det omfang de ikke medfører en produktionsforøgelse for deltagerne i Stichting Baksteen, eller i det omfang en sådan produktionsforøgelse begrænses til højst 5 % i hele finansieringsperioden for de øvrige virksomheder, som deltager.

Parterne har fuldstændig frie hænder med hensyn til fusioner/overtagelser

II. BEMÆRKNINGER FRA TREDJEPARTER

- (14) Den 6. februar 1993 blev der i overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17, offentliggjort en meddelelse med anmeldelsens indhold i hovedtræk med henblik på at give interesserede parter mulighed for at fremsætte deres bemærkninger.

Ved udløbet af fristen for indsendelse af bemærkninger fra tredjemand havde Kommissionen ikke modtaget nogen negativ udtalelse fra konkurrenter og/eller andre eventuelt berørte erhvervsforetagender.

III. RETLIG VURDERING

A. Artikel 85, stk. 1

- (15) Den anmeldte aftale er en aftale mellem virksomheder, som har til formål og til følge af begrænse konkurrencen inden for fællesmarkedet.

- (16) Hovedformålet med aftalen er at give mulighed for en kapacitets- og lagernedskæring, som er større end den, der kunne opnås med en ensidig omstrukturering.

Den anmeldte plan udgør en samordnet foranstaltning mellem konkurrenter, som tager sigte på fabrikslukning og kapacitetsbegrænsning, og som skærpes gennem et bødesystem i tilfælde af manglende overholdelse af forpligtelserne og støttes finansielt gennem en udligningsfond. Den har derfor direkte indvirkning på konkurrence i den forstand, at den begrænser produktionsmidlerne og følgelig parternes investeringer og konkurrencestrategi.

- (17) Selv om markedet for teglsten strukturelt set betragtes som et regionalt marked, kan den anmeldte aftale have en negativ indflydelse på handelen mellem medlemsstater. De pågældende produkter er nemlig genstand for handel mellem medlemsstater, idet Nederlandenes eksport af teglsten til Tyskland, Belgien og Det Forenede Kongerige udgør ca. 25 % af den samlede nederlandske produktion, medens den nederlandske import udgør 7 % af det nationale nederlandske behov.

B. Artikel 85, stk. 3

- (18) Hvad angår betingelserne i artikel 85, stk. 3, må det konstateres, at teglstenssektoren i Nederlandene er karakteriseret ved betydelig overkapacitet, konstant vækst i lagrene og vanskeligheder med at tilpasse kapaciteten til efterspørgslen, hvilket hovedsagelig skyldes den teknologiske udvikling (indførelse af nye metoder og opførelse af større anlæg for at udnytte stordriftsfordelene), den ugunstige udvikling i efterspørgslen som følge af et konstant fald i det relative forbrug af teglsten og en meget ringe efterspørgselselasticitet for så vidt angår priserne.
- (19) Formålet med aftalen er en kapacitetsnedskæring for at opnå en bedre udnyttelsesgrad for den bevarede kapacitet og for gradvis og på mellemlang sigt at skabe en varig balance mellem udbud og efterspørgsel.
- (20) I en markedsøkonomi er det først og fremmest op til virksomhederne at foretage en individuel vurdering af, hvornår deres overskudskapacitet bliver økonomisk uholdbar, og træffe de nødvendige foranstaltninger til at reducere den.
- (21) I den foreliggende sag har markedskræfterne ikke været i stand til, og er for tiden ikke i stand til, i sig selv at fremkalde de kapacitetsnedskæringer, der er nødvendige for at genskabe og på længere sigt bevare en hensigtsmæssig konkurrencestruktur. De

pågældende virksomheder har derfor i fælleskab og i en begrænset periode organiseret den nødvendige strukturtilpasning.

- (22) Selv om det er korrekt, at det i princippet er op til virksomhederne at føre en fleksibel prispolitik med henblik på at påvirke efterspørgslen, skal det dog påpeges, at efterspørgslen efter teglsten er en afledt efterspørgsel, idet teglstenene i sig selv kun udgør 2-3 % af en bygnings pris. Det følger heraf, at efterspørgselselasticiteten med hensyn til prisniveauet er meget ringe, ja endog nul på kort eller mellemlang sigt; prisniveauet for teglsten påvirker ikke byggeriets omfang og derfor endnu mindre den samlede efterspørgsel efter byggematerialer.
- (23) Endvidere er produktionsprocessen for teglsten meget lidt fleksibel, ikke blot med hensyn til ændringer i kapacitetsudnyttelsen som følge af meget høje faste og halvfaste omkostninger, men også med hensyn til nedskæring af kapaciteten. Halvdelen af deltagerne råder kun over en enkelt ovn og er derfor teknisk set ude af stand til at foretage nogen som helst kapacitetsnedskæring.
- (24) Som førende producenter ville de øvrige deltagere ikke have besluttet sig for autonomt og særskilt at nedskære kapaciteten, hvis de ikke havde vished for, at konkurrenterne ville følge deres eksempel eller støtte operationen finansielt og for, at der ikke ville blive installeret ny kapacitet i det tidsrum, aftalen omfatter.
- (25) Det forhold, at kun fire deltagere af specifikke, økonomiske, tekniske eller sociale grunde faktisk har gennemført nedskæringen, ændrer intet ved hensigtsmæssigheden af de kollektive forpligtelser vedrørende kapacitetsnedskæringen.
- (26) Kapacitetsnedskæringen frigør virksomhederne for de finansielle byrder, som skyldes opretholdelsen af uudnyttet overskudskapacitet, uden at der sker et produktionsfald, fordi udnyttelsesgraden for den bevarede kapacitet stiger.

Eftersom de produktionsenheder, der kommer i betragtning med henblik på lukning, er uegnede og urentable som følge af deres alder, ringe størrelse og/eller forældede teknologi, vil produktionen fremover blive koncentreret i de mest moderne fabrikker, som så vil kunne fungere på et højere kapacitets- og produktivitetsniveau; dette vil reducere betydningen af de faste omkostninger, som udgør en meget stor del af kostprisen.

Det må derfor forventes, at der på længere sigt vil ske en stigning i den nederlandske teglstensindustri rentabilitet og derfor en tilbagevenden til en normal konkurrencesituation.

- (27) Samordningen af lukningerne gør det endvidere muligt at gennemføre omstrukturingsoperationerne på acceptable sociale vilkår og med bedre mulighed for at genplacere de ansatte.
- (28) Aftalen må derfor anses for at bidrage til at forbedre produktionen og fremme den tekniske og økonomiske udvikling.
- (29) Det hedder ligeledes i artikel 85, stk. 3, at en aftale skal sikre forbrugerne en rimelig andel af fordelene herved. I dette tilfælde skulle forbrugerne kunne få fordel af forbedringen af produktionen, fordi de på længere sigt kommer til at stå over for en saneret sektor og et konkurrencedygtigt udbud, samtidig med at de på kort sigt fortsat nyder godt af den konkurrence, der består mellem deltagerne. Endvidere garanterer aftalen dem, at der takket være strukturtilpasningen bevares virksomheder eller kapacitet til at konkurrere på markedet, medens dårligt tilpassede eller forældede installationer forsvinder i stedet for at blive opretholdt til skade for den rentable kapacitet gennem udligningen af tab inden for en koncern.
- (30) Det antal producenter, som fortsat består, hvad enten de deltager i aftalen eller ej, giver brugerne tilstrækkelige valgmuligheder mellem leverandører og giver dem forsyningssikkerhed, samtidig med at risikoen for en stærk koncentration af udbuddet udelukkes.
- (31) En aftale om kapacitetsnedskæring, ledsaget af en finansieringsordning, kan dog på kort sigt medføre en prisstigning for brugerne. I dette tilfælde opvejes en sådan risiko imidlertid stort set af det forhold, at de høje omkostninger i forbindelse med finansieringen af lagrene vil blive reduceret. De særlige forhold på teglstensmarkedet, hvor enhedsomkostningerne er meget følsomme over for kapacitetsudnyttelsesgraden, bevirker, at der kan forventes en positiv indvirkning på salgspriserne. I tilfælde af urimelige priser fra aftalparternes side vil brugerne endvidere kunne benytte sig af andre bestående forsyningskilder.
- (32) Et andet afgørende punkt i forbindelse med anvendelsen af artikel 85, stk. 3, er spørgsmålet om, hvorvidt de foranstaltninger, der tager sigte på at nedskære kapaciteten, er begrænset til, hvad der er nødvendigt for gennemførelsen af dette mål.
- (33) Aftalen vedrører kun nedskæring af overskudskapacitet: til det formål er det nødvendigt, at aftalen indeholder et detaljeret og bindende lukningsprogram, som dels garanterer, at overskudskapaciteten rent faktisk afmonteres uigenkaldeligt, og dels, at der ikke skabes ny kapacitet så længe aftalen gælder, undtagen kapacitet, der er medtaget i omstrukturingsprogrammet som erstatningskapacitet. Derudover berøres parternes frihed med hensyn til produktion, priser, salgsbetingelser, import/eksport, leverancer og fusioner/overtagelser ikke af aftalen. De bestemmelser i den første aftale, som eventuelt kunne være til skade for denne frihed, er fjernet. I øvrigt er der ikke nogen bestemmelse i aftalen, der tager sigte på at samordne kontrahenternes kommercielle adfærd.
- (34) Systemet med udligningsbeløb må betragtes som absolut nødvendigt for projektets målsætning; halvdelen af de berørte virksomheder er nemlig ikke i stand til at reducere deres kapacitet, fordi de kun råder over en enkelt ovn, og finansieringssystemet må derfor betragtes som en tilskyndelse til de andre til at reducere den strukturelle overskudskapacitet. Det fungerer som et udligningssystem for de virksomheder, der foretager lukninger med det formål at sætte dem i stand til at afholde udgifterne ved operationen, herunder de sociale omkostninger, lukningen medfører.
- Varigheden på fem år (kan eventuelt reduceres afhængigt af de faktisk gennemførte finansieringer) tjener til at afdrage, fordele og sprede disse finansielle byrder.
- (35) Det er blevet anset for absolut nødvendigt at indføre bindende garantier med hensyn til den endelige lukning af de syv berørte produktionsenheder og med hensyn til den endelige afmontering af udstyret for at sikre, at kapacitetsnedskæringen er uigenkaldelig.
- Da aftalens effektivitet afhænger af, at disse forpligtelser overholdes, indeholder aftalen bestemmelser om bøder; udvidelsen af forpligtelserne til også at gælde for en køber af anlæggene og udstyret, som ikke er part i aftalen, er nødvendig for at sikre, at hele den kapacitet, der skal nedlægges, rent faktisk bliver det.
- (36) Aftalen er strengt tidsbegrænset: alle planlagte nedskæringer i medfør af aftalen (dvs. afmontering af en kapacitet på 217 mio. teglsten) er allerede blevet gennemført inden slutningen af 1992, og denne del af omstrukturingsplanen er således afsluttet.
- Hvad angår finansieringsordningen og parternes andre forpligtelser, udløber aftalen senest den 30. september 1997.

- (37) De begrænsninger, der pålægges kontrahenterne med hensyn til produktionsmidlerne, er derfor nødvendige for at nå de fastsatte mål.
- (38) Aftalen giver ikke virksomhederne mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer, jf. traktatens artikel 85, stk. 3.
- (39) Det skal først bemærkes, at der fortsat er tale om konkurrence mellem de deltagende virksomheder bl.a. med hensyn til priserne og — mere generelt — alt hvad der ikke berøres af aftalen; da den organiserede kapacitetsnedskæring kun vedrører et af elementerne, ganske vist et vigtigt element, i virksomhedernes konkurrencestrategi, giver disse ikke afkald på enhver handlefrihed på markedet, hvorved der bevares en vis grad af intern konkurrence.
- (40) Endvidere er der normalt tale om ekstern konkurrence, fordi der på markedet findes andre producenter, som ikke er med i aftalen, samt importører.
- (41) De produkter, der omfattes af aftalen, konkurrerer med en lang række alternative bygge- og overfladebehandlingsmaterialer, som i tilstrækkelig grad kan erstatte dem og derfor udgør konkurrerende produkter.
- (42) Det skal til sidst bemærkes, at da aftalen lige fra begyndelsen har været strengt tidsbegrænset, er de berørte virksomheder klar over, at der inden længe igen vil opstå en situation med fuldstændig konkurrence, og de tilskyndes derfor til i deres dispositioner under aftalens varighed at tage hensyn til, at de med tiden igen skal konkurrere fuldt ud med hinanden.

C. Artikel 6 og 8 i forordning nr. 17

- (43) Den aftale, der blev undertegnet den 25. august 1995, blev anmeldt den 10. september 1992. I overensstemmelse med artikel 6 i forordning nr. 17 kan beslutningen om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, træde i kraft den 10. september 1992.
- (44) Eftersom aftalen udløber den 30. september 1997, er det hensigtsmæssigt, at datoen for udløbet af denne beslutnings gyldighedsperiode fastsættes til den 30. september 1997, jf. artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17.
- (45) Anvendelsen af aftalen må imidlertid ikke føre til, at der udveksles informationer, som kunne give anledning til en samordnet praksis, som er uforenelig med traktatens artikel 85; i den henseende er det nødvendigt at pålægge de underskrivende virksomheder at afholde sig fra enhver form for

indbyrdes videregivelse af individualiserede oplysninger om hver enkelt virksomheds produktion og leverancer af teglsten, hvad enten det sker direkte mellem dem eller gennem nogle af dem eller gennem et uafhængigt organ eller tredjemand —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

I overensstemmelse med traktatens artikel 85, stk. 3, erklæres bestemmelserne i traktatens artikel 85, stk. 1, for uanvendelige — for perioden fra 10. september 1992 til 30. september 1997 — på den aftale, der er indgået mellem Stichting Backsteen og de vigtigste nederlandske teglstensproducenter, der er nævnt i artikel 3, og som blev anmeldt den 10. september 1992.

Artikel 2

Til denne beslutning knyttes den betingelse, at de underskrivende virksomheder skal afholde sig fra enhver form for indbyrdes videregivelse af individualiserede oplysninger om hver enkelt virksomheds produktion og leverancer af teglsten, hvad enten disse oplysninger videregives direkte mellem dem eller gennem et uafhængigt organ eller tredjemand.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til:

- 1) Rodruza BV
Sint Canisiussingel 20
NL-6511 TJ Nijmegen
- 2) Teewen BV
Kaldenkerkerweg 33
NL-5932 CT Tegelen
- 3) Boral Nedusa Baksteen BV
Spijksedijk 11
NL-6917 AB Spijk
- 4) Koramic Baksteengroep BV
Kerkstraat 23
NL-5527 EE Hapert
- 5) De Jong van Lekkerkerk Holding BV (Desimpel)
Van Ginnekenweg 12
NL-5071 NJ Udenhout
- 6) Steenfabriek Huissenswaard BV
Scherpekamp 1-7
NL-6687 ML Angeren
- 7) Steenfabriek De Rijswaard BV
Rijswaard 2
NL-5308 LV Aalst

-
8) L. J. Duijs Steenfabrieken BV Beekveld 26 NL-5258 SJ Berlicum	14) Baksteen Helden BV Steenstraat 8B NL-5981 AE Panningen
9) Daas Baksteen BV Terborgseweg 30 NL-7045 AL Azewijn	15) Smeijers & Voortman BV Rijssenseweg 66 NL-7475 VC Markelo
10) C. R. H. Kleiwaren Beheer BV Olivier van Noortlaan 110 NL-3133 AT Vlaardingen	16) Steenindustrie Strating BV Gelmswijk 4 NL-9665 RR Oude Pekela
11) Steenfabriek Zennewijnen BV Utrechtseweg 151 NL-6862 AH Oosterbeek	17) Stichting Baksteen Coolsingel 139 NL-3012 AG Rotterdam.
12) Steenfabriek De Waalwaard BV Waalbandijk 69 NL-6669 MC Dodewaard	
13) Hagens Steenfabrieken BV Windvleugel 3 NL-6581 DT Malden	

Udfærdiget i Bruxelles, den 29. april 1994.

På Kommissionens vegne
Karel VAN MIERT
Medlem af Kommissionen